

VAJA: NEDOLOČNIK IN NAMENILNIK

Neosebni glagolski obliki sta:

1. Namenilnik: glagoli na -t

Raba: rabimo ga ob glagolih premikanja: grem, peljem, ...

2. Nedoločnik: glagoli na -ti

Raba: rabimo ga ob glagolih: moram, hočem, začnem, neham, želim, ne smem

1. V zvezek izpiši ločeno nedoločnike in namenilnike.

stopimo, sva se igrali, povedat, misli, hitim, sestaviti, iskat, igrjmo se, prenašati, sestavit, umit, sekam, kuhat, odpret, pospravljajo, prenašata, bosta videla, srečevati, peti

2. Namesto sedanjika vstavi nedoločnik ali namenilnik.

Gasilci so hiteli (rešujem) _____ gorečo hišo. Ne morem (prenesem) _____ takega hrupa. Pozabil je (oddam) _____ pismo na pošti. Stricu se je treba (zahvalim) _____ za jabolka. (Kupim) _____ moram nov zvezek. Večkrat si hodim (ogledujem) _____ izložbe. Tečem (pogledam) _____, če še dežuje. Zvečer pojdem (poslušam) _____ koncert.

3. Iz oklepaja izberi ustrezno obliko.

Fantje na igrišču so začeli (igrati - igrat) nogometno tekmo. Ali veš (povedat - povedati), kdaj bodo počitnice. Čim prej mi moraš (pisati - pisat), je naročala mama sinu. Vse grem (pokazat - pokazati) tvoji sestri. Ko se je začelo (svitat - svitati), so planinci krenili proti Triglavu. Ali zna Tone (tipkat - tipkati)? Mama je hitela (streči - streč - streč) prijateljem. Deček je dirjal (sporočiti - sporočit) novico. Oče je stopil (pogledat - pogledati), kaj se dogaja na dvorišču. Jutri želim (iti- it) (obiskati - obiskat) teto v Celje.

4. Izpiši glagole, katerim sledijo namenilniki.

Stekel je pogledat, če je trgovina odprta. Prisegel je, da pride povedat, če bo dobil kaj živeža. vsak dan gremo nabirat gobe. Ali pojdeš danes pohajkovat po gozdu? Pojdi si kupit novo ravnilo. Ali se greš kopat z mano v bazen? Peljem te s seboj. Hitela je kupovat vse potrebno.

5. Sedanjik spremeni v prihodnjik in preteklik. OBE BESEDILI PREPIŠI V ZVEZEK.

V hribe hodim vsako soboto in nedeljo, tudi če je slabo vreme. Obuta sem v primerno obutev, v nahrbtniku pa imam topla oblačila in malico. pri hoji opazujem naravo in poslušam petje ptic. Uživam v zvokih narave. Na ta način se spočijem in naberem moči za nov teden.

BRATA GRIMM: OBUTI MAČEK

1. PREBERI PRAVLJICO.

Dolgo je že tega, odkar je živel mlinar, ki je po svoji smrti prvemu sinu zapustil mlin, drugemu osla, najmlajšemu pa le mačka. Prva dva sta se s svojo dediščino nekako uspela preživljati, za tretjega pa je bilo to nemogoče, zato je vzel mačka in se odpravil v svet.

Toda sreče ni našel in nekega dne našel obupan sedel pod drevo. Tedaj pa je na fantovo veliko začudenje maček spregovoril: »Gospodar moj, ne skrbi, jaz ti bom pomagal obogateti.« Mladenič je presenečeno pogledal mačka, ki je nadaljeval:

»Priskrbi mi škornje, plašč in vrečo, pa boš videl!«

Fant je ubogal in maček je, oblečen od glave do pete, odkorakal proč.

Ko je maček prispel do gozda, je iz vreče, korenja in pesti riža naredil past.

Vanjo se je ujel velik zajec in par čudovitih fazanov.

S polno vrečo na rami se je napotil na dvor, prosil za sprejem pri kralju in dejal: »Vaše veličanstvo! Prosim, sprejmite to skromno darilo mojega gospodarja grofa.«

Kralj se je darila zelo razveselil in je želel grofa osebno spoznati. Maček se je vrnil h gospodarju in rekel: »Povaljaj se v blatu in se vrzi v reko!«

Ko se je mimo pripeljala kraljeva kočija, je maček začel kričati: »Na pomoč! Mojega gospodarja grofa so oropali in vrgli v vodo! Pomagajte mu, prosim!« Kralj je fantu priskočil na pomoč. Dal mu je suhih oblačil in ga povabil na vožnjo s kočijo, v kateri je bila tudi kraljeva hči. Princesi je bil fant všeč.

Maček pa je neopazno prehitel kočijo in kmetoma na poljih naročil, naj se kralju zlažejo, da so vsi travniki in polja last mačkovega gospodarja, gospoda grofa.

Kmetje so ubogali mačka, ko se je približala kočija, so na ves glas vzklikali: »Naj živi gospod grof, naš vrli gospodar!« V kočiji je kralj občudujoče pogledal mladeniča, ki pa je ves čas strmel v ljubko princeso.

Medtem je maček pohitel proti dvorcu, kjer je živel zlobni grbavec, ki je bil pravi lastnik vseh posesti. Premeten maček mu je rekel: »Pravijo, da se znate spremeniti v katero koli žival. Je to res?« »Presneti dvomljivec! Pa poglej, če ne verjameš!« se je razjezil grbavec in se v hipu spremenil v miš. Maček pa je brž zgrabil miš in jo pojedel.

Ko se je kočija ustavila pred dvorcem grbavca, je maček svečano sprejel kralja in princeso z besedami: »Vaše veličanstvo, dobrodošli v dvorcu mojega gospodarja grofa!« Nato pa jima je razkazal dvorec od vrha do tal.

Kralj je bil presenečen nad bogastvom grofa, ki je bil na videz tako preprost fant. Ko je opazil, da se grof in princesa zaljubljeno spogledujeta, je mladeniču ponudil hčer za ženo.

Nevesti in ženinu so priredili čudovito poročno gostijo. Med poročnimi darili pa je bila med drugim tudi ljubka bela muca, ki je mlinarjevega mačka popolnoma prevzela. In tako so prav kmalu slavili tudi mačjo poroko. Mačku in mucici je dal grof zgraditi majhen dvorec, v katerem sta srečno preživela vse dni svojega lepega mačjega življenja.

2. V PRAVLJICI POIŠČI PRAVLJIČNE ZNAČILNOSTI.

3. V PRAVLJICI Z VIJUGASTO ČRTO označi GLAGOLE.